

Udskriftsdato: 9. januar 2026

2016/1 BSF 136 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om en styrket håndhævelse af immaterielle rettigheder (IP-rettigheder)

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 31. marts 2017 af Alex Ahrendtsen (DF), Tilde Bork (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Susanne Eilersen (DF), Søren Espersen (DF), Dennis Flydtkjær (DF), Peter Kofod Poulsen (DF), Peter Skaarup (DF) og Hans Kristian Skibby (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om en styrket håndhævelse af immaterielle rettigheder (IP-rettigheder)

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2017 at tage de nødvendige initiativer til at styrke håndhævelsen af immaterielle rettigheder (IP-rettigheder) på internettet, herunder skal indsatsen mod krænkelse af immaterielle rettigheder bl.a. i form af ulovlig fildeling skærpes, og mulighederne for at oprette en særlig taskforce med speciale i at bekæmpe krænkelse af immaterielle rettigheder på internettet skal undersøges.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en let revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 18, folketingsåret 2013-14, der blev behandlet i efteråret 2013. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2013-14, sektion A, B 18 som fremsat og sektion F, møde 32 kl. 10.25.

Mulighederne for og konsekvenserne af at oprette en særlig taskforce med speciale i at bekæmpe krænkelse af rettighedshaveres immaterielle rettigheder (IP-kriminalitet) skal undersøges nærmere. Undersøgelsen skal afdække, i hvilket omfang en centralt og nationalt koordinerende taskforce kan bidrage til en mere effektiv bekæmpelse af IP-kriminalitet.

Samtidig skal undersøgelsen an vise, hvordan taskforcen kan etableres i praksis, herunder hvorledes en sådan enhed kan oprettes inden for rammerne af politiforliget og de gældende økonomiske vilkår. Det er afgørende, at den nuværende retsforfølgelse af IP-kriminaliteten optimeres, idet realiteten i dag er, at rettighedshaverne rammes økonomisk af IP-kriminaliteten bl.a. på grund af stigende udgifter til overvågning og retsforfølgelse i forbindelse hermed. Endvidere fører krænkelse af IP-rettigheder til en dårligere forbrugersikkerhed, mindre innovation og tab af arbejdspladser, hvorfor der i sidste ende er tale om et generelt samfundsproblem.

I dag er det meget svært at retsforfølge de kriminelle, der opererer på internettet, fordi vores retssystem er skræddersyet til en verden uden et internet – og kun meget langsomt er ved at tilpasse sig den digitale verden. De digitale kriminelle udnytter dygtigt alle de åbne flanker, vi har i vores retssystem, og udvikler konstant nye måder og metoder til at benytte internettets kilder til berigelse.

Sandsynligheden for, at den kriminelles handlinger bliver stoppet eller opdaget, før det er for sent, er forsvindende lille. Og selv om det er blevet opdaget, er sandsynligheden for, at de kriminelle bliver forhindret i at fortsætte med deres kriminelle aktiviteter eller straffet, endnu mindre.

Digitale IP-kriminelle tjener mange penge på at distribuere indholdsprodukter som film og musik på internettet, men også møbler, designgenstande og frembringelser til industrien bliver kopieret og solgt ulovligt på internettet. Derfor er den digitale kriminalitet i hastig vækst.

De ulovlige tjenester, der samler populært indhold, tiltrækker millioner af danske brugere, som ved at være på disse platforme udsætter sig for risiko for virus, spyware, identitetstyveri og meget andet. Pengestrømmene bag disse netværk er samtidig ifølge Interpol en katalysator for andre alvorlige kriminalitetsformer, der udvikles og organiseres på det lukkede, kriminelle »ulovlige internet«.

Rigsadvokaten har over de seneste år iværksat forskellige initiativer, der skal styrke retsforfølgelsen af digital IP-kriminalitet. Desværre har initiativerne ikke haft en mærkbar effekt på kriminaliteten, og der er nu et presserende behov for, at myndighederne udvikler tilgang og rammer for digital håndhævelse og udfylder den grundlæggende samfundsregulerende funktion ved at være synlige i kommunikationen med holdninger og handlinger, der vider, at IP-krænkelser er alvorlige og ulovlige.

Oprettelsen af en taskforce vil klart signalere, at krænkelse af IP-rettigheder er et alvorligt samfundsmæssigt problem, som medvirker til omfattende organiseret kriminalitet, som der fra politisk hold ses med stor alvor på. Det er vigtigt at markere, at internettet er en del af det eksisterende samfund og dermed også underlagt det samme norm- og regelsæt, som gælder for resten af samfundet.

Når man som borger derimod oplever, at politi og retsvæsen i større eller mindre grad er ikkefungerende på internettet, ser vi en normalisering af kriminel adfærd og selvjustits, som er med til at skabe vækst i den organiserede cyberkriminalitet.

Folketingets Retsudvalg afholdt den 1. marts 2017 en høring om krænkelse af ophavsrettigheder på internettet. Høringens formål var at belyse, hvilke barrierer der gør håndhævelse på internettet svært for politiet og anklagemyndigheden, særlig i forbindelse med IP-kriminalitet. På høringen deltog oplægsholdere fra EU's Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO), Europol, Statsadvokaten for Særlig

Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), Teleindustrien, svensk og engelsk politi samt RettighedsAlliancen. Høringen tydeliggjorde de store udfordringer, der er i forbindelse med bekæmpelse af IP-kriminalitet.

Høringen var en foreløbig kulmination på Rigsadvokatens initiativer, der blev igangsat i 2013 som svar på gentagne tilbagevendende evalueringer fra rettighedshaverne på den manglende IP-håndhævelse i Danmark.

Det samme gjorde sig gældende for det oprindelige beslutningsforslag nr. B 18, folketingsåret 2013-14, som dengang blev stemt ned med henvisning til netop Rigsadvokatens initiativer, fordi man ville vente og se, hvilken effekt de ville få, for derved at vurdere, om initiativerne var tilstrækkelige til at løse problemet.

Vi kan nu 4 år efter se, at Rigsadvokatens initiativer ikke har haft den ønskede effekt. Der er nu et endnu mere presserende behov for en mere målrettet, effektiv og kompetent indsats, f.eks. i form af en taskforce.

Forslagsstillerne vurderer, at den nuværende håndtering af den digitale kriminalitet vedrørende immaterielle rettigheder indebærer, at politiet og anklagemyndigheden ofte er uden de nødvendige kompetencer til at håndtere problemerne. Det medfører langtrukne sagsforløb eller frafaldne retssager, uden at der sættes en effektiv stopper for krænkelse af ophavsretten.

Forslagsstillerne mener, at den nuværende håndtering af IP-kriminalitet indeholder følgende problemer:

For det første, at politiet og anklagemyndigheden ikke har de nødvendige værktøjer og kompetencer til at udføre arbejdet:

- Anklagemyndighedens praksis, der forudsætter dansk jurisdiktion og ansvarssubjekt, forhindrer håndhævelse af IP-kriminalitet.
- Anklagemyndighedens praksis, der forudsætter en dom, før de kan udtale sig om, hvad der anses som lovligt eller ulovligt på internettet, er en barriere for at guide, vejlede og uddanne danske borgere til at blive gode digitale borgere.
- Anklagemyndighedens praksis, der forudsætter et ansvarssubjekt, der kan stoppes eller straffes, forhindrer effektive interventioner i form af obstruktioner, der primært fokuserer på at obstruere en krænkelse.
- Retssager trækker ud i adskillige år, uden at krænkelse af ophavsretten ophører.
- Fejl og mangler medfører, at sager frafaldes og/eller forældes.
- Flere sager igangsættes ikke, på grund af at arbejdet er for komplekst og tidskrævende.

For det andet, at byrden vedrørende ophavsrettighedskrænkelser i dag ligger hos rettighedshaverne:

- Rettighedshaverne har hverken de økonomiske eller tidsmæssige ressourcer til at løfte opgaven.
- Virksomheder og kunstnere skaber størst værdi for det danske samfund, når de bruger deres ressourcer på udvikling og produktion frem for håndhævelse af ophavsretten.

Forslagsstillerne mener, at dette kan resultere i:

- En voldsom vækst i IP-kriminalitet, der er blevet en integreret del af cyberkriminaliteten, bl.a. som en nem måde at finansiere andre former for kriminalitet på f.eks. hvidvaskning af penge, terror etc.
- Et stigende økonomisk pres på rettighedshaverne og stigende omkostninger til håndhævelse af ophavsretten f.eks. i forbindelse med retssager, overvågning m.m.
- At beskyttelsen af rettighedshavernes produkter i praksis er uden værdi.

Forslagsstillerne efterlyser i stedet en national koordineret indsats over for IP-kriminalitet, der kan agere nationalt, uden at der er krav om et ansvarssubjekt, og som er kompetent til at udvikle en praksis med udgangspunkt i den digitale virkelighed, i form af f.eks. obstruktionsstrategier, og anfører en række fordele herved:

- Det virker effektivt at obstruere den kriminelles forretning ved at ødelægge forretningsgrundlaget.

- Aktuelle såvel som relaterede sager vil kunne imødegåes med større effekt, idet IP-kriminalitet m.v. ofte er en del af større netværk med forbindelser til organiseret kriminalitet.
- Erfaringer fra udlandet, bl.a. England og Sverige, viser, at der kan spares ressourcer ved en national koordineret indsats, idet den nuværende praksis indebærer et stort ressourceforbrug for de enkelte politikredse, hvad angår IPR-sager.
- Som en specialiseret enhed vil taskforceen være i stand til at hjælpe og rådgive de enkelte politikredse.

Forslagsstillerne vurderer, at dette kan bidrage til, at flere af de kriminelle bagmænd vil opleve det som mindre attraktivt at tjene penge på IP-kriminalitet. Samtidig vil det styrke fremtidsudsigterne for danske virksomheder og kunstnere samt andre rettighedshavere i forhold til immaterielle rettigheder og overgangen til en digital platform.

Endelig vil en taskforce til bekæmpelse af ophavsrettighedskrænkelser have en betydelig signalværdi i forhold til samfundets syn på IP-kriminalitet, reducere antallet af forældelsessager og styrke håndterings- og efterforskningsarbejde og dermed fremme opklaringsprocenten.

Skriftlig fremsættelse

Alex Ahrendtsen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en styrket håndhævelse af immaterielle rettigheder (IP-rettigheder).
(Beslutningsforslag nr. B 136)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.